

SAMENSPSEL

Wijkblad van de *Christus Triumfatorkerk*, J. v. Stolberglaan 154 te Den Haag

19^e jaargang nr. 10 – december 2015

Abonnementsprijs € 12 (+ evt. portokosten ad € 15) per jaar

Bankrek.: **NL52 INGB 0005 1440 61** St. *Christus Triumfatorkerk* o.v.v. *Samenspel*

Redactie: Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag
Email: samenspel@ctkerk.nl tel. 070 327 03 66
Wouter Muller, Adriaan Sala

Advertenties: Bert van der Sluis, Jacob Mosselstraat 11, 2595 RD Den Haag

Bezorging en abonnementen: Henk Hospes (zie boven)

Koster : Kristin Anderson tel. 070 383 76 55
b.g.g. en alleen in dringende gevallen 070 331 03 79
email: koster-beheerder@ctkerk.nl

Autodienst Wouter Muller tel. 070 386 16 42

Predikanten: ds. Ruud Stiemer, Wassenaarseweg 243, 2596 CT
di, do en vrijdag van 8.30 tot 9.30 uur en rond 18 u tel. 070 382 52 65
(maandag vrij/ woensdag *Noorderkerk*)
email: ruudstiemer@ctkerk.nl
ds. Berit Bootsma-Gerritsen, Mariastraat 73, 2595 GM
maandag, woensdagmiddag, donderdag tel. 070 359 62 39
email: beritbootsma@ctkerk.nl

Scriba: Bronne Pot, v.Lansbergestraat 85, 2593 SC D.Haag tel. 06 47 27 2485
e-mail: scriba@ctkerk.nl

Kerkelijk Bureau/ Jul. van Stolberglaan 154, 2595 CL Den Haag pgo@casema.nl
ledenadm. GKO: van 9 - 12 uur op ma, wo en vrijdag tel. 070 385 36 45

ledenadm. PGG: pgg-ledenadministratie@ctkerk.nl

Public Relations: pr@ctkerk.nl

Website: www.ctkerk.nl

Zondagsbrief per email? Aanvragen bij Bert Jan van Veen (bertjanvv@gmail.com)

GIRO-/BANKREKENINGEN:

Vaste vrijwillige bijdragen:

- kerk (GKO): NL98 INGB 0000 0435 55

- kerk (PGG): NL87 FVLB 0635 8147 30

Collectebonnen: NL38 INGB 0000 0052 53

Diversen: NL52 INGB 0005 1440 61

Geref. Kerk 's Gravenhage-Oost

CVK PGG Kerkbalans

Collectebonnen GKO (voor GKO en PGG)

Stichting *Christus Triumfatorkerk*

o.v.v. het doel (*) - * Samenspel / * Verjaardagsfonds / * Wijkkas / * Giften / * Legaten

Diaconie Geref.kerk 's Gravenhage-Oost

Diaconie Herv. Wijkgem. Bezuidenhout

Diaconie (GKO): NL05 INGB 0000 4270 21

Diaconie (PGG): NL65 INGB 0001 768 712

Van de redactie



Dit is alweer het laatste nummer van 2015. Volgende maand gaan we van start met de 20^e jaargang. 190 edities zijn daaraan voorafgegaan. Iedereen die daaraan heeft meegewerkt in de vorm van samenstelling, het leveren van kopij en advertenties of verspreiding, wil ik vanaf deze plaats hartelijk bedanken. Ik hoop dat we ook in 2016 weer een beroep op u mogen doen.

Bijna tien jaar heeft Greet Hulshof zich met hart en ziel beziggehouden met de samenstelling en lay-out van *Samenspel*. Nu vindt ze dat het tijd wordt om meer aandacht aan andere bezigheden te schenken, zowel binnen als buiten de kerk. Uiteraard respecteren wij die keus. Wij zijn haar bijzonder dankbaar voor het werk dat zij al die jaren voor *Samenspel* heeft gedaan.

Leef het leven mee voor al diegenen die het werd ontnomen en zorg dat het telt...

Dat zijn de laatste woorden van de column van Marieke van Vliet. Woorden die geschreven zijn als reactie op de afschuwelijke gebeurtenissen in Parijs van vrijdag 13 november. In de dagen na de aanslagen is er veel over gezegd en geschreven. Vooral de opmerking dat in een groot deel van Afrika en Azië 'het merendeel van de mensen antiwesters is', komt hard aan. Hoe komt dat en hoe gaan we daarmee om? Vragen waarvoor dit niet de plaats is om op in te gaan, maar die ons wel bezighouden. Daarom haal ik hier graag de tekst aan van het gebed dat ds. Corrie van Duinen uitsprak bij het begin van de dienst op zondag 15 november:

Wonderbare God, U zoeken wij in een wereld vol geweld en onrust en angst. Wij zoeken uw licht in het donker van alle dood in Parijs.

In dat donker zoeken wij uw licht. omdat alleen licht het duister kan verdrijven. Houden wij vast aan het geloof dat alleen de liefde haat kan keren.

En daarom bidden wij vandaag om uw ontferming over deze wereld, voor mensen die worden geofferd in Beirut, in Bagdad, in Damascus, in Egypte, in Nigeria, in Parijs. Overal waar onvrede zich vertaalt in onschuldige slachtoffers.

Wij roepen "Heer, ontferm U" over wie denkt te vluchten uit armoede en onrecht en terecht komt in de handen van onbetrouwbare helpers, in onbetrouwbare schepen.

Wij roepen "Heer, ontferm U" over alle verdriet, en alle pijn die mensen met zich meedragen.

Wij roepen tot U, Heer, en wij prijzen Uw naam, want tegen alle donker in geloven wij dat uw barmhartigheid zonder einde is.

Met een hartelijke groet,

Henk Hospes

PS. Denkt u nog aan uw kerstwens? (zie blz. 18)

Het volgende (kerst en januari) nummer komt maandag 21 december van de drukker. Kopij kunt u tot uiterlijk woensdag 9 december a.s. inleveren bij:

**Henk Hospes, Laan van Wateringseveld 277, 2548 BL Den Haag
of per email: samenspel@ctkerk.nl**

U kunt daarin alle activiteiten laten opnemen tot 1 februari 2016

Inhoud

VASTE RUBRIEKEN:

- 4 Meditatie – ds. Berit Bootsma
- 5 Uit de kerkenraad
- 6 Uitgelicht
- 9 Giften
- 13 Van zondag tot zondag
- 14 Kerkdiensten – overzicht
- 15 Agenda & Activiteiten
- 19 Pastoraat – Boudewijn de Jonge
- 20 Diaconalia
- 22 Gedicht van de maand
- 23 Gemeente(mee)leven
- 26 Cryptogram



COLUMNS:

- 12 Zorg dat het telt ... - Marieke van Vliet
- 16 Wandelende statieven Adriaan Sala

GEDICHTEN:

- 10 Geschreven in Gods hand – Sytze de Vries

DIVERSEN:

- 8 Doopcollage
- 9 Leven na de geboorte ...?
- 10 35 jaar in de Paarse Banken - Maartje Muller
- 11 Geschreven in Gods hand – namen overledenen
- 18 Bijzondere kerstwensen
- 18 Kerst-inn *Duinzichtkerk*
- 21 Het is maar dat u het weet – Henk Hospes
- 23 Renovatie Pax Christikerk - kerkrentmeesters
- 24 Ipads en Tablets gezocht - Robin de Jong
- 25 Shalom - Henk Baars (STEK)
- 28 Communicatie en Public Relations

Dit is een verkorte versie dus paginanummers komen soms niet overeen



Vol verwachting

Zal de dag nog komen, Heer
dat de bergen vrede dragen,
de heuvels gerechtigheid?
Dat al wat ademt
niet langer zucht en schreit?
Om uw schepping in nood
Roepen wij U aan.

Zal die dag nog komen, Heer,
voor wie wakker liggen in de nacht,
verdrietig, vol zorgen,
eenzaam en ongerust
door bange dromen?
Om uw mensen in nood
Roepen wij U aan.

Zal die dag nog komen, Heer,
voor wie geweld is aangedaan,
voor wie te lijden heeft
van man en macht,
voor wie geen helper heeft,
wie niets meer verwacht?
Om wie vergeten raken
roepen wij U aan.

Zo luidt een adventsgebed van de theoloog en dichter Sytze de Vries. Er spreekt zoveel verlangen uit dit gebed dat het bijna pijn doet. Al biddend wordt er een beroep gedaan op aloude beloften: over een tijd die anders, die beter zal zijn. Er klinken hier woorden uit psalm 72: *'Mogen de bergen vrede brengen aan het volk en de heuvels gerechtigheid. Moge hij recht doen aan de zwakken, redding bieden aan de armen, maar de onderdrukker neerslaan.'* Woorden die associaties oproepen aan zoveel andere plaatsen in de Bijbel waar het gaat over Gods koninkrijk dat eens de aarde zal transformeren.



Tegelijkertijd laat Sytze de Vries in zijn gebed volop de ruimte voor het bittere besef dat onze realiteit nog weinig laat zien van vrede en recht. Er wordt gehuild, mensen kennen zorgen en hebben te lijden. Dat is de dagelijkse realiteit voor zo velen. Voor al die vluchtelingen met ieder hun persoonlijke, vaak schrijnende verhaal. Voor zoveel mensen in onze stad, binnen en buiten de kerk die verdriet en zorgen kennen.

Zal die dag nog komen, Heer, dat de bergen vrede dragen, de heuvels gerechtigheid?

Met die vraag staan we midden in de spanning van de adventstijd. 'Advent' is afgeleid van het Latijnse woord *adventus*, dat 'komst' betekent. Het is de periode waarin we toeleven naar de komst van Jezus. We leven toe naar het Licht van de wereld dat zal komen. De opbouw van die verwachting maken we zichtbaar in bijvoorbeeld het aansteken van de adventskaarsen. Tegen alle duisternis om ons heen in, verwachten we dat het Licht zal gaan schijnen.

Er is echter nog een komst die we mogen verwachten, namelijk de wederkomst van de Heer. De tijd dat Jezus zal terugkomen om de dag te brengen dat Gods beloften in vervulling gaan. Die advent, die komst van Jezus, is nog toekomstmuziek, maar we mogen daar nu al vol verwachting naar uitzien.

Dit betekent dat er geen scherpe breuk is tussen de laatste zondag van het kerkelijke jaar en de eerste adventszondag. Juist in de herfsttijd staat de wederkomst van Jezus en het koninkrijk op de thematische agenda van de kerk. Het is de tijd waarin dat verlangen naar dat koninkrijk van God gevoed wordt en centraal staat in de lezingen op het leesrooster.

Die lijn wordt naadloos doorgezet in de adventstijd. Het is zelfs zo dat de *Church of England* in het Alternative Servicebook uit 1980 spreekt van een 9^e, 8^e, 7^e, 6^e en 5^e zondag voor Kerstmis. "Dat is misschien wat veel van het goede" hoor ik u denken en dat is misschien wel zo. Het is niet de bedoeling om als kerk mee te doen met de trend om in september al kerstspullen in onze kerkelijke 'etalage' op te hangen.

Toch is het van wezenlijk belang om verlangen naar de advent, de komst van het Licht van de wereld, te voeden. Want op zoveel andere zaken bereiden we ons ook zorgvuldig voor. De kinderen leven vanaf de intocht van Sinterklaas (en soms lang daarvoor) toe naar pakjesavond. De spanning wordt zorgvuldig opgebouwd: 'vol verwachting klopt ons hart...'. Aanstaaende ouders leven negen maanden lang toe naar de komst van hun baby. Waarom zouden we ons dan laten overvallen door Kerstmis? We kunnen de tijd nemen om ernaar toe te leven en te bedenken wat de komst van Jezus voor verandering in deze wereld teweeg heeft gebracht. Het is ook goed om tegelijk de lijn naar de toekomst door te trekken. Verwachten we dat Jezus eens opnieuw zal komen? Wat doet dat met onze kijk op de wereld? Is dit wat het is of is er een hoop in ons die zegt dat wij nog iets anders, iets beters, te verwachten hebben?

Zo mogen we de adventsperiode gebruiken om ons hart vol verwachting te laten kloppen. Dat doen we door bezig te zijn met de komst van Jezus in het verleden en in de toekomst. Om zo de hoop te voeden dat die dag zal komen. Dat de bergen vrede dragen en de heuvels gerechtigheid. Dat al wat ademt niet langer zucht en huilt, maar mag leven in het Licht.

Ik wens u allen een gezegende adventstijd toe.

Uit de kerkenraad ...



- In de vergadering van oktober is Bert Dekker verkozen als voorzitter. Daarmee is deze functie gelukkig maar kort vacant geweest. De kerkenraad is verheugd dat Bert deze taak op zich wil nemen!
- Mirjam Goudart-Jansen was te gast om te spreken over communicatie en public relations (PR). Een van de afspraken in het huidige beleidsplan van onze gemeente is om alle communicatiezaken onder te brengen bij een commissie. Mirjam trekt die kar; zij geeft samen met enkele andere mensen inhoud aan het werk op dit gebied. In de vergadering deed zij verslag van de afgelopen maanden en liet zij ons nadenken over welke boodschap wij als kerk naar buiten willen uitstralen. Is deze eenduidig en helder?
- Gesproken is over de vluchtelingenopvang die binnenkort start in het voormalige Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid; dichtbij ons als gemeente dus.

Bronne Pot, scriba

Uitgelicht



DERTIGERDILEMMA

Begin november hadden we een interessante en goed bezochte avond over het dertigerdilemma. Kierkegaard hielp ons om met een andere blik te kijken naar de dilemma's waar je als dertiger mee kan zitten. Gelukkig bleken enkele zijn goede advies om keuzes te durven maken al in de praktijk gebracht te hebben. Op dit moment zijn we nog over een vervolgvond aan het nadenken. Zodra we hier meer over weten zal je het zeker horen.

ADVENT

In de adventsperiode volgen we het alternatieve leesrooster. Dit jaar zijn de 'klasieke' aankondigingsverhalen uit het Lucas evangelie aan de beurt. We lezen hoe Zacharias, Elisabeth en Maria verrast worden door een bijzondere boodschap. Met hen leven we toe naar de geboorte van hun bijzondere kinderen, Jezus en Johannes.

KERK OP SCHOOT

Op zondag 13 december, organiseren wij een Kerk-op-Schoot-viering in de CTK.

Een Kerk-op-Schoot-viering, is een sprankelende en actieve dienst voor jonge kinderen van 0 tot 6 jaar. Tijdens deze speciale dienst, beleven baby's, peuters, kleuters en hun (groot)ouders / verzorgers een Bijbelverhaal met alle zintuigen. We vertellen een Bijbelverhaal, afgewisseld met veel liedjes en belevingsgerichte activiteiten. Met deze viering maken jonge kinderen op een speelse manier kennis met de kerk, en kunnen ouders elkaar op een informele manier ontmoeten. Elementen die in een 'normale' kerkdienst zitten, komen ook terug bij Kerk op

Schoot: het aansteken van de paaskaars, een gebedje, en samen zingen.

In deze Kerk-op-Schoot-viering vertellen we het kerstverhaal met allerlei belevingsgerichte elementen, zoals op een ezeltje rijden, schapenwol voelen en samen muziek maken net als de herders.

De dienst zal plaatsvinden van 9:30-9:50 u. Aansluitend vindt de reguliere kerkdienst plaats en kunnen de kinderen naar de creche of de kindernevendienst.

Ouders, grootouders, ooms en tantes zijn samen met de kinderen van harte welkom!

Meer informatie: beritbootsma@ctkerk.nl

ADVENTSZANGDIENST

Zondag 20 december is het de vierde advent. Kerst is al dichtbij, maar we moeten nog even wachten. Deze zondag willen we er met elkaar een adventszangdienst van maken onder leiding van onze organist Arie Kraaijeveld. Hebt u dus een mooi of favoriet adventslied dat u graag wilt laten zingen? Laat het weten via beritbootsma@ctkerk.nl of 070-3596239.

Met hartelijke groet,
ds. Berit Bootsma

ADVENTSBIJEENKOMST

Team Meeleven organiseert op donderdag 10 december de adventsbijeenkomst voor de ouderen van onze gemeente. U bent welkom vanaf 10.45 u en wordt ontvangen met koffie en thee. Om 11 u beginnen we met een korte viering. Vervolgens zal er een quiz worden gehouden met aansluitend de lunch. Na de pauze zal het koor *The Henry Blackmon Singers* het programma verzorgen. De leden van dit dameskoor zijn bijna allemaal betrokken bij de *Amerikaanse Protestantse Gemeente* in Den Haag. Het ensemble heeft de naam aangenomen van zijn eerst dirigent: de operazanger wijlen Henry Blackmon. *The Henry Blackmon Singers* worden nu gedirigeerd door Maria Smink-Smits en zij wor-

den begeleid door de pianiste Alicia Witarza. Het koor zal onder meer een aantal negro spirituals ten gehore brengen. Komt u ook? Geef u op bij Annie Krul of Joke Jansen.

KERSTVIERING CENTRUM BEZUIDENHOUT

Op vrijdag 18 december wordt in een zaal van *Centrum Bezuidenhout* de jaarlijkse kerstviering gehouden. Deze viering is niet alleen bedoeld voor bewoners van het zorgcentrum of de aanleunwoningen. Ook bezoekers van buiten het centrum zijn van harte welkom! Voorganger is ondergetekende. We beginnen om 15 u.

KERSTMORGENDIENST

De kerstmorgendienst zal in het teken staan van de kinderen. Zij spelen de hoofdrol in de viering rondom de geboorte van Jezus in Bethlehem. De viering zal worden voorbereid in overleg met de *Commissie Kindernevendienst*. Het belooft een feest te worden! Viert u het mee? U bent van harte uitgenodigd!

Als thema van de overdenking is gekozen voor: *'Back to basics'*, dit naar aanleiding van het rapport dat op de laatste synode is besproken: 'Kerk 2025: waar een Woord is, is een Weg'. Hierin gaat het over de vraag hoe de protestantse kerk er over tien jaar uitziet. Er worden allerlei voorstellen gedaan over de structuur, de ambten, enzovoort. Door de verschillende hoofdstukken heen komen we regelmatig de woorden 'Back to basics' tegen. We moeten terug naar de kern, naar de basis van ons geloof en van ons kerk-zijn. De overtollige ballast moet eraf opdat het Evangelie ons weer kan begeistere(n). Die vraag stellen we ons ook als het gaat om het kerstverhaal: Waar gaat het nu eigenlijk om? Welke boodschap klinkt er als we gaan graven onder de stapel kerstballen,

de wolven van engelenhaar en de kransjes?

ACTIE KERKBALANS 2016

De kerk van Christus leeft van de wind, ze leeft op de adem van de Geest. Toch kan ze niet zonder financiële middelen: het opbouwen en onderhouden van kerk en gemeente kost geld. Van zondag 17 tot en met zondag 31 januari 2016 wordt daarom de *Actie Kerkbalans* gehouden onder het motto: *Mijn kerk inspireert*. Ook onze gemeente doet er aan mee. Ondersteun het werk van de kerk!

TENSLOTTE

Op het moment dat ik dit schrijf is het midden november en Kerst lijkt nog ver weg. Toch zijn de voorbereiding voor dit grote feest al in volle gang. Samen met de basisscholen in het Bezuidenhout zijn we in gesprek over de invulling van hun kerstvieringen in ons kerkgebouw. De *Commissie Eredienst* is bezig met de voorbereiding van de kerstnachtdienst en met de *Commissie Kindernevendienst* wordt de kerstochtenddienst ingevuld. *Team Meeleven* werkt aan de kerstmiddag. Enzovoort. Met alle voorbereidingen vliegen de weken voorbij en voor je het weet is het al zover: dan vieren we de geboorte van Jezus de Heer!

Van harte wens ik u en jou alvast een goede voorbereidingstijd toe en een gezegend kerstfeest!

Met een hartelijke groet,
ds. Ruud Stierner

Doop Benjamin Hoitsma

8 november 2015



Leven na de geboorte ...?

Gelezen bij de doop van Benjamin Hoitsma

Een nog ongebornen tweeling praat met elkaar in de buik van hun moeder: "Zeg eens, geloof jij in een leven na de geboorte?"

"Zeker! Daar waar we zijn, groeien wij met het oog op wat er gaat gebeuren na de geboorte."

"Ik persoonlijk vind dat een stomme zienswijze. Er kan geen leven na de geboorte bestaan. Hoe zie je dat dan?"

"Ik weet het ook niet zeker, maar ik heb het voorgevoel dat er na de geboorte veel meer licht zal zijn dan nu en dat wij gaan lopen en zullen eten met onze mond."

"Zoiets geks heb ik nog nooit gehoord. Eten met je mond! Ben je wel goed bij je hoofd? Er is toch een navelstreng die ons het voedsel brengt! En hoe wil je lopen? De lengte van de navelstreng zal te kort zijn."

"Toch, het gaat zeker zo. Alles verandert alleen een beetje."

"Je slaat door! Niemand is ooit teruggekomen na een geboorte. Met de geboorte is het leven voorbij. Punt uit!"

"Ik ben het met je eens dat niemand weet hoe het leven na de geboorte zal zijn. Maar ik weet intuïtief zeker, dat wij onze moeder gaan zien en dat zij voor ons zal zorgen."

"Moeder!? Je matigt je toch niet aan in een moeder te geloven? Waar is ze dan?"

"Heel eenvoudig, hier, om ons heen. Wij bestaan en leven binnenin haar en door haar. Zonder haar zouden wij niet eens bestaan."

"Houd op met je geklets! Ik heb nog nooit iets van een moeder gemerkt. Dus is er geen moeder!"

"Toch, soms, als we heel rustig zijn, kun je haar horen zingen, en kun je haar voelen als zij zachtjes met haar hand over haar buik strijkt."



(vertaald uit het Frans, auteur onbekend)

Zomaar een wijsheid...

Hoop is een lichtje in je hart, dat vandaag moed geeft en morgen kracht



35 jaar in de Paarse Banken

Begonnen als dreumes bij de creche (heel wat afgespeeld en afgekropen).
Door naar de kindernevendienst (lang geloofd dat Jezus de paaseieren verstoppt had in de kerk...).

Catechisatieavonden en Jonggelovelijk (oeff... daar zag ik als puber wel eens een beetje tegen op).

Enorme afwassen wegwerken bij het *Maaltijdproject* (chaos afhankelijk van de kok).
Verliefd geworden op 'the son of a preacher man' (was helaas geen lang leven beschoren...).

Belijdenis doen (...vond ik een enorme stap!)

Commissie Bijzondere Diensten en startweekenden organiseren (veel plezier aan beleefd) bazardagen in de keuken ("Mag ik mijn koffiebon ook voor een wijntje inruilen?")... *Beroepscommissie* (vissen in de Haagsche Vijver en toch in Capelle pas beet).
Creche (luiers verschonen, wiegenliedjes zingen en met de kleintjes spelen tot 'de klok luiden gaat') ... kindernevendienst (bij lange preken bleek de redding 'kerkelijk woordgalgje').

Huwelijken werden gesloten, huwelijken strandden ... talloze kinderen werden geboren, een vriendje verloren wij.

Een organist... drie kostersechtparen... vijf dominees... een huwelijk... vier kinderen...

Ik groeide op in de Paarse Banken. Ik voel me gezegend en dankbaar voor zoveel mooie jaren in de gemeente, waarin ik mij laafde als mens aan gebed en gezang, maar bovenal aan de liefde die ik al die jaren heb mogen ervaren! Ontegenzeggelijk mijn tweede thuis! Maar het wordt nu tijd dat ik mijn eigen collectebonnen meeneem naar een kerk in Leidschendam!

Ontvang veel liefs en mijn dank voor 35 jaar omringd weten!

Maartje Muller

Geschreven in Gods hand

Sytze de Vries

*Die ons in 't hart geschreven staan,
die onze dagen deelden,
maar in de dood zijn voorgedaan,
zij lieten ons de beelden
van zoet en droef herinneren,
van zoeken, hopen, wachten.
Zal in de starre, koude dood
hun naam nog overnachten?
Nooit wordt de droefheid bodemloos:
God houdt zijn handen open
en heel ons leven, doods en broos
draagt Hij door vrees en hopen.
Herinnert Hij zich niet hun naam*

*als wachters op de morgen?
Die in de nacht zijn voorgedaan
zijn in zijn trouw geborgen.*

*De naam, waarmee zij zijn genoemd
staat in Gods hand geschreven
en zal door alle donker heen
toch onuitwisbaar blijven.
In Christus blijft die naam bewaard,
naar Hem mogen zij heten,
totdat de droom verkeert in zien,
geloven wordt tot weten.*

Vandaag, 14 november 2015

"Het Concertgebouw aan de Van Baerlestraat in Amsterdam en de Christus Triumfator-kerk aan de Laan van Nieuw Oost-Indie in Den Haag. Twee gebouwen die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben. En toch is er een parallel te trekken tussen de vaderlandse klassieke muziektempel en het Godshuis in het Haagse Bezuidenhout."

Zo startte ik de inleiding van deze column gistermiddag. Een inleiding die zou gaan leiden tot een tekst over 'De kracht van stilte'. De kracht van stilte in het algemeen, en in een kerkdienst in het bijzonder. Tenminste, zo had ik dat bedacht.

Terwijl ik na het schrijven van deze inleiding bij een heel plezierige *Wining & Dining*-activiteit was, waarbij ik genoot van heerlijke wijnen en goede gesprekken, ging het afschuwelijk mis in Parijs...

Nog geen radio gehoord en geen krant gelezen hebbend, voegde ik mij vanmorgen bij mijn broer en schoonzus en mijn beste vriendin en haar man met hun kinderen op de kade van Scheveningen om daar de Goedheiligman binnen te halen. Ik genoot van de spanning op de gezichten van de kleintjes, "of de goede Sint wel zou komen?" En van het zingen van de "makers en hun wild geraas." En erna, van het opwarmen met warme chocolademelk en pepernoten met elkaar bij mij in huis. Dankbaar dat ik zo deel kan en mag uitmaken van hun gezinnen.

Verbijsterd was ik naderhand, toen het nieuws bij mij binnendrong over hoe het gisteravond afschuwelijk mis ging in Parijs.

"Terwijl de wereld in brand staat en de nauwelijks te bevatten beelden van de chaos en de angst langzaam beginnen door te dringen, het besef van de zinloosheid van deze laffe daden op onschuldige mensen je woedend maakt en de angst verandert in pijn in je buik, worden de meeste kleine kinderen in Nederland nu wakker met kriebels in hun buik.... omdat Sinterklaas vandaag aan komt varen met hun cadeautjes. Hoe triviaal kan het zijn."

Zo schreef cabaretier Jochem Meyer vandaag in een bericht op Facebook.

Kunnen we de kinderen vandaag alsjeblieft nog laten geloven dat de wereld niet zo verrot en gevaarlijk is? Zullen we de kinderen, die net als wij nooit zullen begrijpen dat je uit geloofsovertuiging onschuldige mensen afslacht, nog even laten geloven dat deze wereld ook nog onschuldig mooi kan zijn? (...) Al is het alleen maar om heel even uit deze zieke werkelijkheid te vluchten."

Mij lukt het even niet, te vluchten uit deze zieke werkelijkheid.

Verbijsterd en sprakeloos: woorden die aangeven hoe ik vandaag de schriftelijke pers heb doorgewerkt, hoe ik vanavond naar het acht uurjournaal heb gekeken. Waar mijn leven en mijn werk bestaan uit "spelen met taal" en "goochelen met woorden" heb ik vandaag op geen enkele manier 'tekst' voor wat er op dit moment gebeurt in de wereld en kan ik op geen enkele manier woorden geven aan datgene wat ik eigenlijk wil zeggen. Als ik er al iets over kan zeggen...

Ik sluit graag af met onderstaande tekst die ik vandaag eveneens las op Facebook, van de Vlaamse schrijfster Griet Op de Beeck: woorden die zo huiveringwekkend waar zijn, en die erom schreeuwen om verspreid te worden.

"Dat is het enige wapen dat we hebben tegen wie zo blind vanuit heilige overtuigingen het ondenkbare doet: dit bestaan buitengewoon ernstig nemen, ik bedoel: eren dat we het hebben. Laten we toch de dagen niet voorbij laten glijden, maar ze opeten. Laten we het leven mee leven voor al diegenen die het werd ontnomen, en verdorie zorgen dat het telt."

~ ~ ~ ~

Van Zondag tot Zondag

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de vieringen in de komende periode. Over de ontbrekende zondagen is geen nadere informatie bekend. Een volledig (beknopt) overzicht van de kerkdiensten vindt u op de volgende bladzijde.

Zondag 6 december is het 2^e advent. We steken de tweede kaars aan en horen hoe Maria bezoek krijg van Gabriel, boodschapper van God. Hij brengt haar nieuws dat haar leven op de kop zet. Lucas 1 : 26-38.

Zondag 13 december, 3^e advent, vieren we de *Maaltijd van de Heer*.

Zondag 20 december is het 4^e advent. Tijd voor de adventszangdienst! Deze zondag zingen we met Zacharias mee, want als zijn zoon geboren wordt, kan hij weer spreken. Het eerste wat hij doet is vervuld van de Heilige Geest in een lofzang uitbarsten. Lucas 1 : 57-80.

Donderdag 24 december is om **21 uur** de kerstnachtdienst. Midden in het donker van deze nacht laten wij het stralende licht van de Heer schijnen. Aan deze dienst wordt medewerking verleend door de praiseband '*Luister*' waarin ons gemeentelid Frouckje van der Wal zingt.

Vrijdag 25 december, kerstmorgen. In deze dienst staan de kinderen centraal. Er zullen bekende (kinder)kerstliederen gezongen worden. Het wordt een feest voor jong en oud!

Donderdag 31 december nemen we afscheid van het oude jaar en verwelkomen we het nieuwe jaar. Deze dag willen we bij elkaar komen om stil te staan bij de jaarwisseling en om een zegen te vragen voor het nieuwe jaar. De dienst begint om 17 uur.

Bijzondere Dienst aan Zee met veel muziek

zondag 13 december 17 u in de *Bethelkerk* in Scheveningen, Jurriaan Kokstraat 173

Voorganger: ds. Koos Staat uit Andijk

met medewerking van:

C.O.V. Cantate Deo uit Zoetermeer

sopraan: Irene Lam fluit: Annemarie Rijkee hobo: Han Kapaan

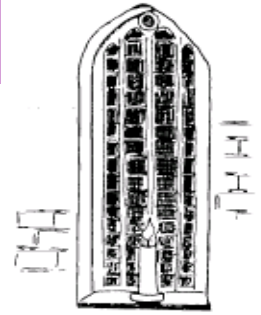
beide orgels: Sander van Marion.

Kerkdiensten

Een beknopt overzicht. Voor nadere informatie zie de rubriek *Van zondag tot zondag*.

Elke zondag creche en kindernevendienst

<u>december</u>		<u>voorganger:</u>	<u>organist:</u>
6	10 u	ds. Berit Bootsma	Danny Spaans
13	10 u *	ds. Ruud Stiemer	Johan de Graaf
20	10 u	ds. Berit Bootsma	Arie Kraaijeveld
24 (do)	21 u	ds. Berit Bootsma	Johan de Graaf
25 (vrij)	10 u	ds. Ruud Stiemer	Christian Hutter
27	10 u	ds. Ruud Stiemer	Arie Kraaijeveld
31 (do)	17 u	ds. Berit Bootsma	Aukje van Sintmaartensdijk



* de *Werkgroep Wereldwinkel* is met een stand aanwezig in de hal van de kerk.

Kerstviering Centrum Bezuidenhout

18 (vrij) 15 u ds. Ruud Stiemer

Ook bezoekers van buiten het centrum Bezuidenhout zijn van harte welkom.

Kerkdiensten in Landscheiding

13 14:30 u Mark van der Laan

25 14:30 u Mark van der Laan

6 en 20 14.30 u geen kerkdienst - wel samenzang

Vieringen DeZinnen (deze vieringen vinden plaats in de CTK)

VESPER

13 17.30 u met muzikale medewerking van het Evensongkoor.

VERHAAL HALEN

Korte actuele meditaties aan de hand van een Bijbeltekst of andere tekst door verschillende voorgangers. Een vast moment van stilte, bezinnen en ontmoeting. Iedere vrijdag van 4 september t/m 18 december 12.30 – 13 u met aansluitend een broodje en een kop soep voor wie wil (€ 2,-).

Doopzondagen

De eerstvolgende doopzondag is: 24 januari 2016

In deze dienst gaat ds. Berit Bootsma voor.

Verder in 2016:

3 april ds. Ruud Stiemer 28 augustus ds. Ruud Stiemer

19 juni ds. Berit Bootsma 30 oktober ds. Berit Bootsma

Wilt u van deze mogelijkheid gebruikmaken, dan kunt u (minimaal vier weken van tevoren) contact opnemen met de betreffende predikant.



Agenda



(Voor zover niet anders is aangegeven vinden de activiteiten plaats in de Christus Triumfatorkerk)

Elke donderdag van 13.30 – 16.00 u: Handwerkclub

Elke vrijdag van 13 tot 14 u spreekuur ds. R.E. Stiemer in de kerk.

Elke vrijdag om 18 u: *Maaltijdproject* > > **25 december geen maaltijd**

Elke 3^e dinsdag van de maand vanaf 13 u Stilteactie tegen de armoede op het Plein

december:

1	19.30 u	Denktank bij ds. Berit Bootsma thuis
2	20.00 u	Commissie <i>Eredienst</i>
3		Gespreksgroep <i>Geloven</i>
3	12.30 u	Pauzeconcert
3	19.45 u	Kerkenraad
10	10.45 u	<i>Team Meeleven</i> : Adventsmiddag voor ouderen
10	19.30 u	Bijbel-/gebedsgroep o.l.v. ds. Ruud Stiemer
10		Gespreksgroep <i>Geloven</i>
16	20.00 u	Stuurgroep <i>Combinatie Haagse Hout</i>
17		Gespreksgroep <i>Geloven</i>
17	12.30 u	Pauzeconcert
18	15.00 u	<i>Centrum Bezuidenhout</i> : kerstviering.
19	20.00 u	<i>Duizichtkerk</i> : Lezing over het ontstaan van de Hernnhutters
22	18.00 u	<i>Who Cares</i> , kerstprogramma met een goed doel (<i>DeZinnen</i>)

Kerstversiering

Op maandag 7 december halen we de kerstboom en andere kerstversieringen weer van zolder. Wie helpt er mee? Om 9 uur gaan we van start.

Kerstconcert

Woensdag 9 december organiseert *DeZinnen* een mooi concert op weg naar Kerstmis met Marta Paklar (S), Aleksan Chobanov (CT), Tigran Matinyan (T), Jorne van Bergeijk (B) en muzikale begeleiders. Zij spelen onder meer werken van Josquin des Prez en J. S. Bach en mooie oude kerstliederen. Aanvang: 19.30 u.
Toegang: € 10,- Inschrijving mogelijk tot 7 december a.s..

Kerstprogramma DeZinnen

Onder de titel '*Who cares*' sluiten we op dinsdag 22 december het eerste jaar van *DeZinnen* af met een knipoog naar de *Boskant* en een gevarieerd programma voor alle betrokkenen (en genodigden en introduces). Een leuk en verrassend programma in Kerstsfeer met verdieping, muziek, dans, eten en drankje en speciale aandacht voor een goed doel. Aanvang: 18 u.

Toegang: € 10,- Inschrijving mogelijk tot 15 december.

Wandelende statieven

Tot voor kort las ik gewoon boeken, papieren boeken. Ik las niet veel, meestal alleen een kwartiertje voor het slapen gaan. Hoewel ik niet erg meega met alle moderne technologie ben ik nu toch de trotse bezitter van een e-reader. Ik moet bekennen: ik vind het heel leuk en ik lees meer! Vooral bij treinreizen is het gemakkelijk; je hoeft je niet te beperken tot een dun boekje, je steekt gewoon zo'n dun apparaatje in je zak en je hebt een bibliotheek bij je!

Een bijkomend voordeel is dat er ook gratis boeken te verkrijgen zijn. Ik dacht bij mezelf: "Laat ik eens een lekker oud boek uitkiezen, eentje van eind 19^e eeuw bijvoorbeeld."

Zo gezegd, zo gedaan en ik koos o.a.: 'The War of the Worlds' van H.G. Wells (1898)

Ik had er wel veel over gehoord en de spectaculaire verfilming had ik ook gezien op TV, maar het boek had ik nog niet gelezen. Wel kende ik het verhaal van het hoorspel dat op basis van dat boek is gemaakt. Het duurde maar een uur, maar het zorgde in de V.S voor veel beroering. Het werd op 30 oktober 1938 ten gehore gebracht en de regisseur wilde het hoorspel zo realistisch mogelijk maken. Daartoe liet hij voornamelijk 'nieuwsberichten' voorlezen. Daarin ontstellende berichten over een invasie door bewoners van de planeet Mars. Veel luisteraars dachten dat Amerika echt aangevallen werd en een golf van paniek spoelde over het land. De hoorspelmaker Orson Welles werd hierdoor in een klap beroemd. Zijn bewerking is vermoedelijk de meest dramatische uitzending in de radiogeschiedenis...

Het vroege science fiction verhaal van 'The War of the Worlds' (oorlog van werelden) speelt zich af begin 20e eeuw en het wordt verteld door een fictieve versie van de



schrijver Wells zelf, althans, zo lijkt het. De verteller wordt uitgenodigd door een bekende astronoom. In diens observatorium kijkt hij door een telescoop en ziet toevallig een explosie op het oppervlak van de planeet Mars, een gebeurtenis die veel interesse opwekt in wetenschappelijke kringen. Korte tijd later slaat een 'meteoret' in in de buurt van Londen. Het huis van de verteller bevindt zich dicht bij de plaats van de inslag, en hij is een van de eersten die ontdekt dat het geen meteoret is die is ingeslagen, maar een metalen cilinder. Deze opent zich na een tijdje en Martianen komen eruit: logge wezens met tentakels die overal in de krater rondom de cilinder vreemde machines in elkaar gaan zetten. Mensen die de krater te dicht naderen worden meteen uitgeschakeld met een 'hittestraal'. Na deze eerste aanval van de Martianen neemt de verteller zijn vrouw mee naar een plaatje verderop waar ze bij familieleden kan blijven totdat de Martianen zijn

uitgeschakeld. Maar zodra hij weer thuiskomt, ziet hij dat de Martianen torenhoge oorlogsmachines hebben gebouwd: de 'driepoten'; wandelende fotostatieven, gewapend met hittestralen en een chemisch wapen dat Zwarte Rook uitbraakt. Hiermee maken ze korte metten met het Engelse leger dat naar de krater was opgetrokken. De Martianen zijn niets ontziend en vernietigen alles wat op hun pad komt. Meer en meer cilin-

ders landen overal in Engeland en een massaevacuatie van Londen wordt op touw gezet. Een van de vluchtende inwoners is de broer van de verteller. Deze ziet kans met een schip het Kanaal over te steken. Hun aftocht wordt gedekt door een marineschip dat erin slaagt twee 'driepoten' te verwoesten alvorens zelf het onderspit te delven. De verteller zelf kan Engeland niet meer tijdig ontvluchten en komt vast te zitten in een half verwoest gebouw vlakbij de krater van een van de laatste cilinders. Hier ziet hij met eigen ogen hoe de Martianen zich voeden met menselijk bloed via directe transfusie. Nadat de Martianen eindelijk verder trekken, reist hij af naar het verlaten Londen, waar hij tot zijn verbazing ontdekt dat de Martianen plotseling allemaal het loodje hebben gelegd. Ze hadden kennelijk geen weerstand tegen aardse microben en bacteriën. Overal in Engeland ondergaan de Martianen hetzelfde lot. De verteller zelf wordt onverwacht herenigd met zijn vrouw. De Martiaanse aanval is voorbij, maar heeft duidelijk zijn sporen nagelaten. De kijk die de mens op het universum heeft, is nu drastisch veranderd.

Ik heb dit 117 jaar oude boekje met plezier gelezen, al voelde ik me een klein beetje schuldig jegens een vroegere leraar van mij. Toen ik eens een opstel had gemaakt over aardbewoners die de reis naar Mars maakten – ten opzichte van het boek dus een gespiegelde situatie – en daarbij allerlei spannende avonturen beschreef, kreeg ik voor taal een ruime voldoende (zo had ik het woord 'richel' goed gespeld), maar voor het verhaal een 2, want dergelijke onzin wenste hij niet meer onder ogen te krijgen ... Ruimtevaart was ten enenmale onmogelijk! Ik was het toen al niet met hem eens en ik hoop van harte dat ik het nog mag meemaken dat de mens erin slaagt veilig op Mars te landen! Maar dat terzijde.

Een beschrijving in het boek van Wells vond ik ronduit indrukwekkend. In die wereld van toen, zonder radio, TV en telefoon kwam een geruchtenstroom op gang die de mensen naar de keel grijpt. "Een golf van angst stortte zich op de trotse wereldstad Londen en een stroom vluchtelingen zwol snel aan tot een stortvloed. Vooral rond de treinstations was het tumult als hoog opspattend schuim. Om de schepen op de rivier de Theems werd bloedig gevochten. Onder de druk van die massa's bezweken de politie en het spoorwegnet, ze begonnen uiteen te vallen en weg te zinken als in drijfzand (...)

Als je in een ballon boven die wereldstad Londen zou hangen, zou je kunnen zien dat het web van straten en alle wegen naar het noorden en het oosten zwart waren van stromen vluchtelingen. En dan te beseffen dat elk druppeltje in die stroom, elk zwart stipje in die kolkende massa een mensenkind is, gekweld, uitgeput, helemaal in paniek, hongerig en dorstig, in doodsangst.



Dat geeft het verhaal bijna profetische proporties. Naast de dodende hittestraal (laser), de Zwarte Rook (gifgas), de vliegmaachines waarmee de Martianen experimenteerden, komt scherp naar voren het beeld van de stromen vluchtelingen. Wells was zich toen niet bewust van de twee Wereldoorlogen die in de eerste helft van de 20^e eeuw in het verschieft lagen en van de vele oorlogen op kleinere schaal daarna. Van de dag van

vandaag had hij al helemaal geen benul, maar wat hij schrijft over die volksverhuizing, dat kan nauwelijks actueler, alleen mogen de Londenaren nu thuisblijven, maar is het voor de Syriërs van levensbelang alles achter te laten en snel te verstrekken.

Toch zal ook in Syrië het conflict eens eindigen en zal het er vrede zijn. De mensen die dan leven zullen zich inzetten voor herstel, herbouw, bloei en hopelijk ook verzoening. Jesaja had eens zo'n visioen over terugkerende volksgenoten: *Dan steekt hij een vaandel op voor de volken. Hij brengt bijeen wie uit Israël verdreven waren, de vluchtelingen uit Juda brengt hij samen, van de vier uiteinden van de aarde.*

En wat we voor de Syriërs hopen, hopen we uiteraard ook voor Eritreërs, Somaliers, Palestijnen, Libiers, Soedanezen, Afghanen, Koerden, Irakezen, Iraniers, Rohingya's en alle vluchtelingen van deze wereld op dit moment.

Adriaan Sala



Bijzondere kerst- en/of nieuwjaarswensen

Nog even en we zijn allemaal weer druk bezig met het delen van onze kerst- en nieuwjaarswensen. Op de ouderwetse manier met een kaart (die nog steeds door veel mensen het meest wordt gewaardeerd) of via Facebook, Twitter of een ander sociaal medium. Maar heeft u wel eens gedacht aan de mogelijkheid om uw kerst- en of nieuwjaarswensen te delen via *Samenspel*?

Extra bijzonder wordt uw wens als er wat meer in staat dan de gebruikelijke tekst. Uw bijzondere, warme en liefdevolle wensen nemen wij graag op in het kerstnummer van *Samenspel* dat vlak voor Kerst verschijnt. Uw wens moet dan wel uiterlijk 6 december bij ons binnen zijn.

Insturen kan per e-mail: samenspel@ctkerk.nl
of schriftelijk: *Samenspel*, Laan van Wateringse Veld 277, 2548 BL Den Haag.

Kerst-inn Duinzichtkerk

Op zondagmiddag 20 december van 16-19 u organiseren wij een sfeervolle KERST-INN in de *Duinzichtkerk*. De opbrengst gaat naar het vluchtelingenwerk in Den Haag. Vanaf 16.00 uur bent u van harte welkom om deel te nemen aan een van de inloopworkshops, zoals kerststukjes maken, zingen en koken. Er is vrij schaken voor jong en oud met medewerking van de Benoordenhoutse schaakclub. Kinderen kunnen meedoen aan de muizenspeurtocht en zelf kerstmuisen maken. Daarnaast zijn er kraampjes met tweedehands kerstartikelen, boeken en LP's. Er zijn warme en koude drankjes verkrijgbaar met lekkere hapjes en een winterse soep.

Om 18.30 u is er een vesper onder leiding van dominee Corrie van Duinen.

U bent van harte welkom

De kerk heeft als pastorale opdracht om er te zijn voor de gemeenteleden op de kruispunten in het leven. De predikanten en de leden van de *Commissie Pastoraat* en *Team Meeleven* vullen deze opdracht in het bijzonder in. In de regel geven gemeenteleden zelf aan wanneer zij pastorale ondersteuning zoeken, waarbij het eerste contact vaak via de predikant loopt. Daarnaast zijn de leden van de *Commissie Pastoraat* altijd bereid en bereikbaar wanneer met iemand moet worden meegelopen in een fase in het leven. *Team Meeleven* verzorgt het ouderenpastoraat in onze kerk.

Uiteraard zijn er de natuurlijke kruispunten in het leven waarbij de commissie de pastorale taak van de kerk vorm geeft, zoals doop, huwelijk en overlijden. Daarnaast kunnen er vele momenten of periodes in het leven zijn waarbij behoefte bestaat aan pastorale ondersteuning, waarbij we er voor elkaar willen zijn op de wijze zoals Jezus ons dat heeft voorgeleefd. Ontwikkelingen op het relationele vlak, rondom werk, pensioen, eenzaamheid of kinderen; bij elk van die thema's kan het goed zijn om samen uit het geloof te putten, buiten de kerkdiensten om.

Als u zelf behoefte heeft aan een gesprek of u ziet dat een ander hier wellicht behoefte aan heeft, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen. Natuurlijk kunt u een predikant of een van ons aanschieten rond de kerkdiensten of tijdens de week. We maken graag tijd voor u.

Om een betere invulling te geven aan het werk van de *Commissie Pastoraat* is heeft een nieuwe verdeling plaatsgevonden. Elk van ons richt zich nu op een leeftijdsgroep.

- 0-25 jaar: Arjan Brak (jeugdouderling)
- 25-45 jaar: Boudewijn de Jonge
- 45-70 jaar: Annelies de Groot
- 70+ jaar: Kia Korteweg (achternamen A-M)
- 70+ jaar: Bert Dekker (achternamen N-Z)

Ook de predikanten zijn tot een vereenvoudigde verdeling van onze wijk gekomen. ds. Berit Bootsma zal het deel van de wijk ten oosten van de Laan van NOI verzorgen (richting Landscheidingsweg) en ds. Ruud Stiemer het gebied ten westen van Laan van NOI (richting Spui) + sectie Z (alle gemeenteleden die buiten Bezuidenhout, Mariahoeve en Marlot wonen).

We hopen dat een ieder ons weet te vinden wanneer nodig, en we zullen zeker zelf ook ons oor te luisteren leggen.

Diaconalia

Diakenen zijn helpers en doeners met een open oog voor kwetsbare mensen, voor mensen die hulp nodig hebben. Zij werken veelal op de achtergrond.

Voor nadere informatie of contact met de diaconie in onze wijk (Bezuidenhout – Mariahoeve – Marlot) kunt u terecht bij: Hans van Kooten (tel.: 070 323 13 14 of e-mail: cjvankooten@ziggo.nl).

COLLECTEDOELEN IN DE KOMENDE TIJD

Zondag 6 december: Pastoraat

Pastoraat is de kerkelijke manier om geloofs- en levensvragen bespreekbaar te maken. Op de jaarlijkse Landelijke Pastorale Dag komen honderden ambtsdragers en andere gemeenteleden bijeen om zich voor deze taak te laten toerusten en kennis te maken met nieuwe vormen van dit omzien naar elkaar. Naast dit soort grootschalige bijeenkomsten trainen en adviseren gemeenteadviseurs en andere deskundigen op dit terrein desgewenst ook in de plaatselijke gemeente een ieder die namens de kerk bij anderen op bezoek gaat.

Donderdag 24 dec.:

De bestemming van de collecte in de kerstnachtdienst was bij het 'ter perse gaan' van deze uitgave nog niet bekend.

Vrijdag 25 december: Kerk in Actie – Kinderen in de knel

Stop kinderarbeid in India.

Zondag 27 december: Eindejaarscollecte

Voor het werk van de eigen gemeente.

Meer informatie over de bovengenoemde doelen vindt u in de betreffende zondagsbrief.

INZAMELING VOEDSELBANK

In het kader van de *Dankdag voor Gewas en Arbeid* was de gemeente in de zondagsbrief van 1 november jl. gevraagd om op zondag 8 november artikelen meet te nemen voor de *Voedselbank*. Het ging daarbij om koffie, koffiemelk, thee, pasta, rijst, suiker, shampoo, blikgroenten en verpakt snoep.

Nieuwsgierig als ik ben, was ik die zondag wat eerder naar de kerk gegaan. Tot mijn verbazing stond er op de grote tafel in de hal om 9.30 u al een plastic tas gevuld met allerlei levensmiddelen. Met het binnendruppelen van de kerkgangers nam de hoeveelheid artikelen evenredig toe. Uiteindelijk waren om 10 u drie kratten tot de rand toe gevuld. Een erg mooi resultaat en dat na een enkele aankondiging.

Maandag 9 november heb ik direct contact opgenomen met de *Voedselbank* om een afspraak te maken voor het afleveren van de spullen. Daarbij spraken de blije gezichten boekdelen en mijn aankondiging dat de diaconie ook nog een gift van € 1.000,- gaat overmaken viel in zeer goede aarde.

Alle gulle gevers hartelijk dank. Dit smaakt naar meer.



Hans van Kooten

Diaconalia (vervolg)

COLLECTEOPBRENGST OKTOBER

Totaal € 1.108,35

Kerk	€ 246,28	Kerk in Actie	€ 146,89
Kerk en Israel	€ 142,86	Wijkkas	€ 117,24
Diaconie – vluchtelingen	€ 158,90	Wijkkas – Kaarsen	€ 63,48
Diaconie	€ 160,05	Wijkkas – Koffiebus	€ 14,05
Diaconie – Zending	€ 58,60		

~ ~ ~ ~

Het is maar dat u het weet ...

'Hart onder de riem' of 'Riem onder het hart'?

Elke keer als ik de uitdrukking 'Iemand een hart onder de riem steken' gebruik, bekruipt me het gevoel dat ik iets stoms zeg; dat het eerder andersom moet zijn, namelijk 'Een riem onder het hart ...'. "Hoe kan je nu iemand een hart onder de riem steken, oen", denk ik dan.



Totdat ik laatst eens op internet ging googelen en tot de ontdekking kwam dat het helemaal nog niet zo gek is om iemand een hart onder de riem te steken, terwijl het omgekeerde ook juist is. Beide varianten hebben dezelfde betekenis, namelijk 'iemand moed inspreken'. Een hart onder de riem steken komt vaker voor.

Waar komen die uitspraken vandaan? Volgens spreekwoordendeskundige F.A. Stoett betekent 'hart' in deze zegswijze 'moed', net als in bijv. 'Heb het hart eens dat te doen!' ('durf dat eens te doen, en ik zal ...!'). Stoett verklaart de uitdrukking als volgt: als een soldaat onder zijn riem (waarmee dan een band wordt bedoeld die schuin over de borst loopt) geen hart heeft, geen moed, is hij een lafaard. Bij zo iemand moet er dus wat hart (moed) onder de riem aangebracht worden. Het hart (de moed) wordt zo gezien dus 'in het lichaam gestopt' van degene die er gebrek aan heeft.

De zegswijze 'Iemand een riem onder het hart steken' is volgens Stoett later ontstaan, onder invloed van het gezegde 'Het hart (de moed) zonk hem in de schoenen.' De riem werd nu opgevat als een band die men om het middel draagt. Wie iemand een riem onder het hart steekt, zorgt ervoor dat het hart / de moed hem niet in de schoenen kan zinken.

Een net iets andere uitleg komen we in het historische Woordenboek der Nederlandse Taal (WNT) tegen: "***Iemand een hart onder den riem, den gordel*** (d.i. in 't lijf, in Middelnederlands 'in den buik') ***steken***. Vroeger werd het hart inderdaad wel in de buikholte gesitueerd; het zat dan onder de buikriem.

Het is maar dat u weet waar u aan begint als u weer eens iemand een hart onder de riem wilt steken!

Henk Hospes

Gedicht van de Maand

Weggaan

*Weggaan is iets anders
dan het huis uitsluipen
zacht de deur dichttrekken
achter je bestaan en niet
terugkeren. Je blijft
iemand op wie wordt gewacht*

*Weggaan kun je beschrijven
als een soort van blijven. Niemand wacht
want je bent er nog.
Niemand neemt afscheid
want je gaat niet weg.*

Rutger Kopland

Uit: het orgeltje van yesterday, Amsterdam 2000

Dit gedicht van *Kopland* werd ons op een kaart aangereikt toen Robin afscheid nam van zijn werk bij *BAKboord*, werkbemiddeling voor ex-gedetineerden. Het beschrijft in prachtige woorden wat weggaan wel en niet kan zijn. Het eerste deel is helder en begrijpelijk. Prachtig zelfs, met name de laatste zin. In die zin zit voor ons ook een kern van het christelijke geloof: iemand blijven op wie wordt gewacht. Het tweede deel is mysterieuzer. Het klopt, maar blijft ook ondoorgrondelijk.

Robin en Martine ten Hoopen



Renovatie Pax Christikerk

Op 28 oktober heeft de *Algemene Kerkenraad* (AK) van de *Gereformeerde Kerk van 's Gravenhage-Oost* (GKO) een extra vergadering belegd in de *Pax Christikerk* (PCK). Hierbij waren aanwezig het *College van Kerkrentmeesters* en vertegenwoordigers van de PCK. Aan de orde was het verzoek van het college aan de AK om akkoord te gaan met hun voorstel om de PCK ingrijpend te renoveren.

De PCK-vertegenwoordigers hebben verteld over het beleid, de visie en de bouwplannen van de wijk. De renovatie wordt gefinancierd door een deel van de grond en de voormalige pastorie te verkopen voor nieuwbouw. De waarde van het kerkcomplex en de gebruiksmogelijkheden voor de wijk zullen door de verbouwing toenemen.

Door stemming heeft de AK met ruime meerderheid besloten om in te stemmen met het voorstel van het college.

Aan geïnteresseerden willen wij de plannen graag nader toelichten.

Namens het college,
Victor Struik (pgo@casema.nl)

iPads en tablets gezocht!

Onlangs kwam ik in contact met Esther Kornaat, jeugdwerker in Mariahoeve en Bezuidenhout. Zij is betrokken bij verschillende jeugdprojecten. Op creatieve manier legt zij contact met verschillende scholen en leerlingen. Samen met haar collega Janine Vaartjes heeft zij het initiatief genomen voor een uitwisselingsproject tussen kwetsbare tieners in Nederland en Jamaica, genaamd 'Picture My Life'. In januari en februari 2016 gaan zij vrijwilligerswerk verrichten op een middelbare school voor drop-out leerlingen in Kingston, Jamaica. Voor dit bijzondere project is men op zoek naar 10 gebruikte, maar nog goed werkende iPads of tablets.

De iPad is een mini computer met aanraak scherm van het bedrijf Apple. Men kan met het apparaat onder andere boeken (zogenaamde e-books) lezen, luisteren naar muziek, films kijken en ook het internet gebruiken.

Een tablet is feitelijk hetzelfde apparaat, alleen wordt deze term vaak gebruikt voor



mini computers die niet van het bedrijf Apple afkomstig zijn. De meeste tablets die mensen in Nederland gebruiken zijn echter iPads of een van de nieuwere versies, de iPad 2, iPad air of iPad pro. Picture My Life is vooral op zoek naar de eerste iPad uit 2010. Via het project 'Picture My Life' wordt geprobeerd tieners die vaak een lastige jeugd achter de rug hebben gehad, meer na te laten denken over hun eigen leven en wordt hun belevingswereld vergroot op een manier die hen aanspreekt. De tieners gaan namelijk video-blogs (een videodagboek) maken waarin zij een stukje uit hun privéleven laten zien met thema's als vriendschap, dromen, geloof en toekomst. Tieners uit Mariahoeve en Bezuidenhout doen hetzelfde, en wisselen hun videodagboek uit met de

tieners uit Jamaica. De tieners uit beiden landen zullen elkaar uitdagen om nieuwe videodagboeken te blijven maken. De dagboeken zullen uitgewisseld worden via sociale media als Facebook en Twitter.

Monteren doen de tieners zelf met behulp van de applicatie Imovie. Deze applicatie werkt alleen op apparaten die ondersteund worden door Apple. Vandaar dat er gezocht wordt naar iPads. Esther Kornaat zal de iPads zelf meenemen naar haar bezoek aan Jamaica en doneren aan een lokale school. Hebt u / heb jij een gebruikte iPad of tablet over of kent u iemand in uw familie- en kennissenkring die er mogelijk een over heeft, neem dan contact op met Esther (esther-k@live.nl) of Janine (janinevaartjes@hotmail.com). Ook als u meer informatie over het project wilt of denkt dat u op een andere manier bij kunt dragen, kunt u met hen contact opnemen.

Robin de Jong,
diaconaal opbouwwerker aan de Christus Triumfatorkerk en de Duinzichtkerk



Zomaar een wijsheid ...

God ziet niet zoals een mens ziet; een mens kijkt naar het uiterlijk, maar God kijkt naar het hart. (1 Sam.16 : 7b)

Zondag 25 oktober werd Robin de Jong bevestigd als diaconaal werker voor de Haagse Hout. Namens Stek, de werkgever van Robin, werd hij hartelijk welkom geheten door Henk Baars, die tegelijkertijd een boekje opendeed over het werk van Robin. Een verhelderende speech, die wij u niet willen onthouden.
(redactie)

Mijn ome Jan en tante Marie woonden in de Pahudstraat. Ze waren katholiek. Hun kerk stortte in bij het bombardement. Mijn vader wist niet of ze het overleefd hadden en zwom over een sloot tussen de branden door om aan de achterkant bij hen binnen te komen. Hij vond een ladder, zette hem tegen het balkon en ontdekte tot zijn grote opluchting dat ze al weg waren en behouden.

Die generatie is bijna verdwenen uit de wijken rondom de CTK en ook uit het Benoordenhout, maar er wonen opnieuw ome Jans en tante Maries. Maar nu met andere namen, soms voor ons moeilijk uitspreekbaar. Echter nog steeds in te kleine huisjes, en met velen. Een diaconaal werker leert zichzelf en anderen oog te hebben voor die dingen, die verschillen, waarom mensen met weinig geld altijd daar wonen en niet in betere huizen ondanks alle verhalen van het tegendeel. Waarom vluchtelingen in de ene wijk welkom zijn en in de andere niet. Maar ik zeg daarbij dat als je echt een goede diaconaal werker bent dan leer je dat het veel complexer is wat er in de media over is te vinden. Dan is de werkelijkheid ook een aaneenschakeling van toevalligheden, van persoonlijke moed en inzet van mensen en vooral dan weet je over wie het precies gaat en waarom de een dit zegt en doet en de ander dat. En dat je dat dan bij elkaar brengt en soms kans ziet dat in een project te gieten. Dat je het voor elkaar weet te krijgen dat je je kerkruimten ter beschikking stelt, ook voor zaken die in het begin misschien vreemd aandoen of zelfs tegenstellingen oproepen. Dat je die verbindingen weet te leggen met die trouwe en degelijke kerkmensen en al die maatschappelijke organisaties die een andere cultuur van omgaan met elkaar hebben. Dat is een vak apart.

Je hoort bij de kerk en je hoort daarbuiten, zo slim als een slang en zo vredig als een duif. Soms lastig als je je voorstelt ergens in de wijk. "Ik ben diaconaal werker" zeg je dan. Stille alom en een slimme respondent zou kunnen zeggen: "Ben je dan een dominee?" "Nee" moet dan het ferme antwoord zijn en die onduidelijkheid lijkt een nadeel. Maar juist in die aarzeling zit de ruimte om dan te vertellen hoe het wel zit en dan komt het niet op je status aan, maar dikwijls puur op je persoon en wat je kunt en wilt betekenen. De PGC en Stek willen graag dat er fors aan diaconie gewerkt wordt in zoveel mogelijk wijken in Den Haag en stellen daar geld en middelen voor beschikbaar. Wat er gedaan gaat worden, moet gebeuren in nauw overleg met de wijkdiaconieën en de kerkenraden. Bij de aanstelling van Robin de Jong is daar al een behoorlijk begin mee gemaakt. Stek is blij dat hij mede onderdeel is geworden van het team van predikanten. Persoonlijk zou ik willen zeggen dat jullie het gevoel moeten krijgen niet zonder elkaar te kunnen. Want de ervaring leert dat juist de persoonlijke kliks het beste resultaat geven. Zo'n bevestigingsdienst en de totstandkoming daarvan bewijst dat al.

Het barst van de uitdagingen in de wijken rond de CTK en de *Duinzichtkerk*. Vorige week waren jullie al bij een voorlichtingsbijeenkomst vanwege de komst van vluchtelingen in Bezuidenhout. Daar moet je inderdaad zijn. Emoties en alles wat daarbij komt kijken. Soms gaat de opbouw van diaconaal werk langzaam, soms wordt je er bliksemsnel ingezogen. Met andere woorden je zwemt over sloten en tussen branden door om ergens vluchtadders tegen balkons te zetten.

Robin, voor nu alvast shalom en alle goeds.

Cryptogram

Adriaan Sala



De oplossing van de vorige cryptogram:

Horizontaal: 1 zeegezichten 7 nonverbaal 8 sint 10 pupil 11 gala 12 preken 13 graat
 14 Mein (Kampf) 15 luttel 16 en 18 ge 20 even 22 tegenwerping 25 eet 26 re 27
 eendenkuiken **Verticaal:** 1 zandsuppletie 2 eenendertigen 3 eren 4 champagne 5 te-
 lepaat 6 navelstrengen 9 panel 11 gemeente 17 nep 18 gen 19 kerk 21 vink 23 eed
 24 reu/Reu

Ja ja, de gelaatsuitdrukkingen van de zee, kom er maar eens op. Een nieuwe puzzel met nieuwe uitdagingen ligt voor u klaar en 't is de laatste van dit jaar!

In ieder geval: veel plezier en succes!

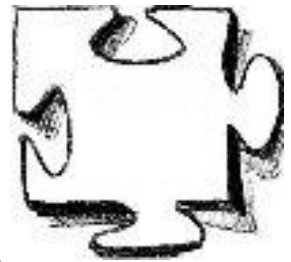
1			2		3		4		5		6
		7						8			
9	10						11				
12		13		14				15		16	
17							18		19		
		20	21		22						
		23									
24	25		26	27		28					
29		30		31							
32							33	34			
				35	36	37					
38											

HORIZONTAAL:

- 1 dat harmonische geluid hoor je maar zelden in het speekwartier (12)
- 7 hee, groente, en zo verschillend van soort! (10)
- 9 voet en paard hebben wat gemeen (2)
- 11 Juan en Giovanni hebben ook wat gemeen (3)
- 12 Mount Everest, maar ook in overdrachtelijke zin (7)
- 15 tekel ufarsin (4)
- 17 begin van: tweee -drie-viere (3)
- 19 bij de politie blijken dat dier ook voor te komen (3)
- 20 als luchtfietsen niets oplevert en op water wandelen maar zelden voorkomt, waarom zijn deze mensen dan strafbaar? (10)
- 23 naamloze vennootschap onzer zuiderburen (2)
- 24 rechtens ten dienste van de burgers (2)
- 26 vroeger een moeilijke opgave met kompas en sextant, nu heeft bijna iedereen een TomTom (9)
- 29 hij besteedt buitensporig veel aandacht aan zijn uiterlijk (3)
- 31 geroosterd vlees aan dunne houten spies (4)
- 32 makkelijk te verliezen uit mantelzak (5)
- 33 hoort soms bij een front (5)
- 35 godheid van het waaien (5)
- 38 regie inheems; dat krijg je op je bord (12)

VERTICAAL:

- 1 freule Kopfitt vond het niet te drinken (13)
- 2 reageert tweemaal daags op de aantrekkingskracht van de maan (3)
- 3 zonder Guevara was deze voornaam nooit zo beroemd geworden (3)
- 4 breekt wet (4)
- 5 neven eten 'em bij speciale gelegenheden (11)
- 6 doen maar alsof (13)
- 8 vooral bekend door de Arabische variant (3)
- 10 grootste van de tijdperken waarin de geschiedenis van de aarde ingedeeld wordt, ingepikt door een Duits energiebedrijf (3)
- 13 dierenjas (4)
- 14 vaasvormige variant van asla (3)
- 16 tijdelijk verblijf voor Ron (3)
- 18 jeugdigen, veelal in groepsverband (8)
- 21 als tegenhanger van 'uit' (3)
- 22 gevierd vrouwmens met de nodige kapsones (4)
- 25 gekke vorm (3)
- 27 heb je een kerkklok nodig dan kun je in die plaats terecht (5)
- 28 50 jaar geleden nog nooit van gehoord en nu een bedrijfstak van jewelste (2)
- 30 destijds langharig en werkschuw (4)
- 34 het kan nuttig zijn het niet in je eentje te doen (3)
- 36 uitroep die van alles kan betekenen (2)
- 37 mannelijke tegenhanger van Franse 'la' (2)



Communicatie en Public Relations

Als uitvloeisel van het Beleidsplan 2015-2018 is deze zomer een commissie in het leven geroepen die zich gaat bezighouden met het bevorderen en stroomlijnen van de communicatie en public Relations (PR) in onze gemeente. Mirjam Goudart heeft op verzoek van de kerkenraad de taak van coördinator op zich genomen. Zij zal samen met enkele andere mensen de PR van onze gemeente 'handen en voeten' geven. Daarbij valt te denken aan het bekendmaken van activiteiten binnen en buiten onze gemeente en het bedenken van de manier waarop dat het best kan gebeuren en de middelen die daarbij kunnen worden ingezet.

VERBETERPLANNEN

Naast het meedenken over activiteiten komt de commissie vier keer per jaar bij elkaar om te bekijken hoe de communicatie en PR binnen en buiten de CTK kunnen verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan het ontwikkelen van een huisstijl, waarmee de uitingen van de CTK herkenbaar zijn. Die huisstijl wordt dan toegepast op een set van communicatiemiddelen, waar iedereen binnen de gemeente gebruik van kan maken. Denk bijvoorbeeld aan flyers, een digitale nieuwsbrief en de zondagsbrief. Dat scheelt veel tijd en het zorgt voor continue kwaliteit. Ook staat op het programma de modernisering van de website en die geschikt maken voor de mobiele telefoon. Een andere belangrijk onderwerp is het verkrijgen van een duidelijk overzicht van alle activiteiten die er vanuit de CTK georganiseerd worden. Hiervoor zijn we bezig een kalender op te zetten. Ook jij kunt hieraan meehelpen door je activiteit tijdig bekend te maken via een e-mail aan pr@ctkerk.nl.

DE LEDEN EN HUN ROL

Adriaan Sala: redacteur *Samenspel*, beheer mededelingenschermb (buiten), posters, huisfotograaf o.a. voor doopdiensten en de Blikvanger;

Frouckje van der Wal: beheer facebookpagina, ontwerp posters, fotografie;

Wouter Muller: persberichten en kopij *Samenspel*;

Kristin Anderson: beheer facebookpagina zaalverhuur, posters, beheer welkomstscherm in de hal van de kerk;

Henk Hospes: (eind)redacteur *Samenspel*;

Nick Noort: onderzoekt mogelijkheden crowdfunding en benodigde PR acties.

Mirjam Goudart: coördinator en aanspreekpunt voor het moderamen en een ieder die iets met PR en communicatie wil doen.

Mirjam Goudart

